

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада

ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»
Протокол № 7 від «30» серпня 2016 р.
Голова Вченої ради

І.Є. Цепенда

ОСВІТЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Історія та археологія»

Другий (магістерський) рівень

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 032 Історія та археологія

ВНЕСЕНО

Кафедра всесвітньої історії
Протокол від «25» травня 2016 р. № 13
Завідувач кафедри

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)
Доктор історичних наук, професор
Жерноклеєв О.С.

ПОГОДЖЕНО

Вченого радою факультету історії,
політології і міжнародних відносин
Протокол від «30» червня 2016 р. № 12
Голова вченої ради

Члени групи:

Кандидат історичних наук, доцент
Томенчук Б.П.

Доктор історичних наук, професор
Комар В.Л.

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «31» серпня 2016 р.

№ 44/06-06

ВВЕДЕНО У ДІЮ З «1» вересня 2016 р.

Навчально-методичний відділ
Начальник

м. Івано-Франківськ, 2016

Освітньо-професійна програма

<i>Магістр історії</i>	
Обов'язковий блок	
<i>Тип диплому та обсяг програми</i>	Диплом бакалавра, 90 кредитів ЄКТС
<i>Вищий навчальний заклад</i>	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», факультет історії, політології і міжнародних відносин, кафедра етнології
<i>Рівень програми</i>	НРК – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF LLL – 7 рівень
A	Мета (цілі) освітньої програми: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі історії та етнології, що володіють знаннями з теорії та практики історичних дисциплін, основ культурології, етнології, археології, суспільних наук; здатних адаптуватися до нових професій, видів та форм зайнятості в економіці в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти та глобалізації світу.
B	Характеристика програми
1	Назва галузі знань та спеціальності
2	Фокус програми
3	Орієнтація програми
4	Особливості програми
C	Складові професійної компетентності
Практична (C1) – Здатність і готовність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
Дослідницька (C2) – Здатність і готовність аналізувати та моделювати стан та розвиток історичних процесів.	
Проектувальна (C3) – Здатність і готовність розробляти моделі та готувати дослідницькі проекти про актуальні проблеми історичної науки рідною та іноземними мовами	
Викладацька (C4) – Готовність до викладацької діяльності в межах освітніх програм, використання сучасних педагогічних методів та засобів активізації педагогічної діяльності	
Організаційна (C5) – Здатність і готовність вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації, джерел і літератури.	
Контрольна (C6) – Здатність і готовність здійснювати перевірку достовірності фактів, інформаційних повідомлень, інноваційних підходів щодо історичного розвитку світу.	

	<p>Суспільно-політична (C7) – здатність розуміти суспільні процеси і впливати на них; здатність ефективно проводити діяльність або виконувати певні функції, забезпечувати розв'язання проблем і досягнення позитивних результатів у галузі історії та етнології;</p> <p>адекватне розуміння того, як функціонує суспільство, сприйняття власної ролі й ролі інших людей у цьому процесі; наявність внутрішньої мотивації, здібностей і відповідної кваліфікації для діяльності в системі історичного розвитку</p>
	<p>Діагностична (C8) – володіння історіософськими, етнологічними знаннями, теорією та методологією (підходами, принципами і методами) розпізнавання проблеми, виявлення характерних ознак ситуації; застосування цих методів та принципів, аналіз соціальних об'єктів, процесів, ситуацій, проблем, випадків, що розпізнають деформації та встановлюють їх причини. Діагностика поширюється на ситуації, що відображають предмет професійної діяльності, міжнародні проекти, програми.</p>
	<p>Інформаційно-аналітична (C9) – здатність побудувати ефективну систему інформаційних ресурсів, необхідну для формування інформаційно-правової основи прийняття управлінських рішень у сфері історії та етнології; здатність визначати певний інформаційний ресурс у межах оперативного та стратегічного управління групою, освітньою або науковою інституцією; формування умінь на основі отриманої інформації формулювати комплексні аналітичні висновки; здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті дослідницького завдання або проблеми, що вирішується.</p>
	<p>Комунікативна (C10) – здатність використовувати в професійній діяльності усне та писемне мовлення державною та іноземними мовами</p>
D	Результати навчання
1	Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні, об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних та етнічних процесах (C2, C9)
2	Уміння виявляти спільні й відмінні риси в теоретико-методичних підходах українських і зарубіжних істориків, етнологів та археологів (C8)
3	Цілеспрямовано вивчати та відстоювати загальнолюдські, національні демократичні і духовно-культурні цінності, вироблені світовою цивілізацією в процесі історичного та етнічного розвитку (C7)
4	Здатність розрізняти історичну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України (C9)
5	Здатність до критичного осмислення минулих і сучасних досягнень історичної науки (C10)
6	Уміння обирати та використовувати сучасні теорії, методологічні засади і досягнення вітчизняної та зарубіжної історичної науки та освіти (C2, C4)
7	Уміння сприймати сутність і особливості історичного розвитку світової цивілізації та місця в ньому вітчизняного минулого (C2)
8	Здатність займати активну життєву позицію у відстоюванні своєї точки зору та історичної об'єктивності з проблем минулого та сьогодення (C4)
9	Уміння використовувати на практиці теоретичні положення для здійснення організаційних та контрольних заходів у сфері історичної науки (C3, C6, C9)
10	Здатність застосовувати поглибленні знання з обраної спеціалізації при вирішенні відповідних теоретичних та практичних проблем (C3, C7)
11	Уміння використовувати на практиці програмно-технічні засоби інформатики та сучасні інформаційні системи і технології (C9)
12	Уміння використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності (C9)
13	Здатність використовувати в своїй діяльності історичні методи дослідження (C3, C8)
14	Уміння проводити наукові дослідження та аналізувати їх результати (C2, C3, C8)
15	Здатність використовувати іноземну мову в практичній діяльності за спеціальністю (C4)

16	Уміння працювати з джерелами та фаховою літературою (С3, С4)		
17	Уміння використовувати нормативно-правову базу з питань охорони праці, організовувати дотримання вимог безпеки праці учасникам трудового процесу (С1)		
18	Здатність організовувати дотримання дисципліни та санітарно-гігієнічних вимог учасниками трудового процесу (С1, С5)		
19	Здатність ефективно брати участь у різних формах наукової комунікації (С7, С10)		
E	Перелік навчальних дисциплін та їх аномації **		
	1. Цикл загальної підготовки	Кредити ЕКТС	Семестр
	1.1 Обов'язкові дисципліни		
1.	Іноземна мова (англ.)	6	1,2
2.	Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача	3	2
3.	Методологія та організація наукових досліджень	3	1
	1.2. Вибіркові дисципліни		
4.	Національний архівний фонд України: процес формування та методика використання.	3	2
5.	Актуальні проблеми формування модерної української нації	3	3
	2. Цикл професійної підготовки		
	2.1. Обов'язкові дисципліни		
	2.1.1. Теоретична підготовка		
6.	Історіографія історії України	3	1
7.	Історіографія всесвітньої історії	3	1
8.	Філософія та методологія історії	3	1
9.	Історіографія історії зарубіжних слов'ян	3	2
10.	Методика викладання історичних дисциплін у вищій школі	3	1
11.	Теоретична і прикладна музеологія	3	3
	2.1.2. Практична підготовка		
12.	Виробнича практика	12	3
13.	Підготовка магістерської роботи	15	1,2,3
14.	Атестація	3	3
	2.2. Вибіркові дисципліни		
	2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ		
15.	Економічна історія України	3	2
16.	Актуальні проблеми сучасної медіевістики	3	2
	2.2.2. Дисципліни вільного вибору студентів		
17.	Україна в зарубіжних політичних доктринах і стратегіях ХХ – ХХІ ст.	3	1
18.	Археологія Галича і галицької землі	3	1
19.	Рух Опору в Україні в роки Другої світової війни (1941 – 1944 рр.): джерела та історіографія.	3	2

20.	Соціально-економічні проблеми сучасного світу і виклики глобалізації для Центрально-Східної Європи.	3	2
21.	Проблеми імперій у новітні часи	3	1
22.	Польський прометеїзм і Україна	3	1
23.	Джерела до вивчення української історії в країнах ЦСЄ.	3	2
24.	«Українське питання» в роки Другої світової війни: сучасні історіографічні інтерпретації.	3	2
25.	Усна історія: теорія, методологія, практика	3	3
26.	Центрально-Східна Європа у світових війнах.	3	3
27.	Боротьба за національну державність і соборність України (1914 – 1923)	3	3
28.	Українсько-російські політичні відносини в історіографічних концепціях кінця XVII – початку ХХІ ст.	3	3

F	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання (компетентностями)
	Матриця зв'язків подається в окремій таблиці (таблиця 1)
G	Форми організації та технології навчання
	<ul style="list-style-type: none"> – організаційні форми: <i>колективне та інтегративне навчання тощо</i> – технології навчання: <i>пасивні (пояснюально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп’ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці)</i> тощо
H	Форми та методи оцінювання результатів навчання

<ul style="list-style-type: none"> - види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль <p>Система методів оцінювання складається із трьох видів контролю: поточного та підсумкового.</p> <p>Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповіальні та ефективні рішення; - самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи, курсові роботи) – проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навиків та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпірических методів дослідження. <p>Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів.</p> <p>Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і семінарських занять; - приймати активну участь в роботі на семінарських заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати індивідуальні семестрові завдання. <p><i>форми контролю:</i> усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація – державний іспит зі спеціальності.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється</i> за чотирибалльною шкалою – (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “нездовільно з можливістю повторного складання ”, “нездовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни”) і вербальною – (“зараховано”, “не зараховано з можливістю повторного складання” та “ не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни”).
--

Рекомендований блок

J Вимоги до вступу та продовження навчання
<ul style="list-style-type: none"> - сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти (ЗНО) : <ol style="list-style-type: none"> 1) іноземна мова 2) для інших спеціальностей фаховий іспит зі спеціальності. <ul style="list-style-type: none"> - заява на ім'я ректора університету; - диплом бакалавра, спеціаліста чи магістра; - медична довідка форма 086-У; - 4 фотокартки 3×4 см.
K Вимоги до вступників
<p>Бажання працювати на наступних посадах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - завідувач відділення в коледжі, завідувач лабораторії (освіта) ; - завідувач музею, завідувач філіалу (філії) музею; - головний фахівець – керівник науково-дослідного підрозділу та підрозділу з науково-технічної підготовки виробництва та інший керівник; - начальник (завідувач) науково-дослідного підрозділу та підрозділу з науково-технічної підготовки виробництва та інший керівник; - завідувач архівосховища, завідувач архіву; - головний архівіст;
K Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо)
Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів

L Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу	
Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій	
Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги	
Інформаційний пакет спеціальності	
Бібліотека:	
<ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; – інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломами; – консультування працівниками бібліотеки 	
Навчальні ресурси:	
<ul style="list-style-type: none"> – довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; – продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; – доступ до електронних журналів; – доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; – доступ до електронного навчального середовища Moodle; – технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу 	
Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій	
Персональне консультування	
M Працевлаштування та продовження освіти	
1 Працевлаштування	<ul style="list-style-type: none"> – отримання ступеня доктора філософії; – асистент, викладач вищого навчального закладу, викладач професійно-технічного навчального закладу, вчитель загальноосвітнього навчального закладу; – молодший науковий співробітник, науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство); – архівіст, експерт з комплектування музейного та виставочного фонду, зберігач експонатів, зберігач фондів; – молодший науковий співробітник, науковий співробітник (археографія, археологія); – археограф, археолог, етнолог, палеограф; – молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (історія); – історик, історик (економіка), історик (політика), історик (суспільні відносини), консультант з питань історії; – молодший науковий співробітник, науковий співробітник (експкурсознавство); – екскурсознавець.
2 Продовження освіти	<p>Навчання за програмами:</p> <p>8 рівня НРК, другого циклу FQ-ЕНЕА та 8 рівня EQF-LLL</p>
N Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	

Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досяг-нень, навчальних планів та освітніх стандартів:

- анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін;
- щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів);
- періодичне оновлення освітньої програми;
- програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу;
- щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу;
- періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
- постійний моніторинг прогресу студентів;
- перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями;
- повторне оцінювання щонайменше 80 % робіт;
- моніторинг статистики працевлаштування випускників

Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:

- Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу;
- Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти;
- Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду

- відповідальні особи кафедр по роботі з випускниками;
- оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами;
- вихідне анкетування щодо якості програми;
- неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами;
- участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм

Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу

- використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі;
- стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами;
- система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу;
- участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах;
- висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометрических виданнях;
- навчання в аспірантурі та докторантурі;
- відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам;
- установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів;
- наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів

P Індикатори якості освітньої програми

- відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми;
- рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості;
- показник працевлаштування випускників за фахом;
- акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією;
- показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою.

При створенні цієї програми були використані такі джерела:

- Закон України “Про вищу освіту” та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти;
- Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері міжнародних економічних відносин;
- Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. - К. : ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. - 108 с.;
- Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Примітки:

*згідно з Переліком галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266);

** анотації навчальних дисциплін наведено у пояснівальній записці до навчального плану.

Таблиця 1 – Матриця зв’язків між навчальними дисциплінами та результатами навчання (компетентностями)

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада

ДВНЗ «Прикарпатський національний

університет імені Василя Стефаника»

Протокол № 7 від «30» серпня 2016 р.

Голова Вченої ради

I.Є. Цепенда

ОСВІТЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Етнологія»

Другий (магістерський) рівень

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 032 Історія та археологія

ВНЕСЕНО

Кафедра всесвітньої історії

Протокол від «25» травня 2016 р.№ 13

Завідувач кафедри

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)

Доктор історичних наук, професор

Кугутяк М.В.

Члени групи:

Кандидат історичних наук, доцент

Томенчук Б.П.

Кандидат історичних наук, доцент

Костючок П.Л.

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «31» серпня 2016

№44/06-06

ВВЕДЕНО У ДІЮ З «1» вересня 2016 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник

м. Івано-Франківськ, 2016

Освітньо-професійна програма

<i>Магістр історії, етнології</i>	
Обов'язковий блок	
<i>Тип диплому та обсяг програми</i>	Диплом бакалавра, 90 кредитів ЄКТС
<i>Вищий навчальний заклад</i>	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», факультет історії, політології і міжнародних відносин, кафедра етнології
<i>Рівень програми</i>	НРК – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF LLL – 7 рівень
A	Мета (цілі) освітньої програми: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі історії та етнології, що володіють знаннями з теорії та практики історичних дисциплін, основ культурології, етнології, археології, суспільних наук; здатних адаптуватися до нових професій, видів та форм зайнятості в економіці в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти та глобалізації світу.
B	Характеристика програми
1	Назва галузі знань та спеціальності
2	Фокус програми
3	Орієнтація програми
4	Особливості програми
C	Складові професійної компетентності
Практична (C1) – Здатність і готовність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
Дослідницька (C2) – Здатність і готовність аналізувати та моделювати стан та розвиток історичних та етнічних процесів.	
Проектувальна (C3) – Здатність і готовність розробляти моделі та готувати дослідницькі проекти про актуальні проблеми історичної та етнологічної науки рідною та іноземними мовами	
Викладацька (C4) – Готовність до викладацької діяльності в межах освітніх програм, використання сучасних педагогічних методів та засобів активізації педагогічної діяльності	
Організаційна (C5) – Здатність і готовність вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації, джерел і літератури.	
Контрольна (C6) – Здатність і готовність здійснювати перевірку достовірності фактів, інформаційних повідомлень, інноваційних підходів щодо історичного та етнічного розвитку світу.	

	<p>Суспільно-політична (C7) – здатність розуміти суспільні процеси і впливати на них; здатність ефективно проводити діяльність або виконувати певні функції, забезпечувати розв'язання проблем і досягнення позитивних результатів у галузі історії та етнології; адекватне розуміння того, як функціонує суспільство, сприйняття власної ролі й ролі інших людей у цьому процесі; наявність внутрішньої мотивації, здібностей і відповідної кваліфікації для діяльності в системі історичного розвитку</p>
	<p>Діагностична (C8) – володіння історіософськими, етнологічними знаннями, теорією та методологією (підходами, принципами і методами) розпізнавання проблеми, виявлення характерних ознак ситуації; застосування цих методів та принципів, аналіз соціальних об'єктів, процесів, ситуацій, проблем, випадків, що розпізнають деформації та встановлюють їх причини. Діагностика поширюється на ситуації, що відображають предмет професійної діяльності, міжнародні проекти, програми.</p>
	<p>Інформаційно-аналітична (C9) – здатність побудувати ефективну систему інформаційних ресурсів, необхідну для формування інформаційно-правової основи прийняття управлінських рішень у сфері історії та етнології; здатність визначати певний інформаційний ресурс у межах оперативного та стратегічного управління групою, освітньою або науковою інституцією; формування умінь на основі отриманої інформації формулювати комплексні аналітичні висновки; здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті дослідницького завдання або проблеми, що вирішується.</p>
	<p>Комунікативна (C10) – здатність використовувати в професійній діяльності усне та писемне мовлення державною та іноземними мовами</p>
D	Результати навчання
1	Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні, об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних та етнічних процесах (C2, C9)
2	Уміння виявляти спільні й відмінні риси в теоретико-методичних підходах українських і зарубіжних істориків, етнологів та археологів (C8)
3	Цілеспрямовано вивчати та відстоювати загальнолюдські, національні демократичні і духовно-культурні цінності, вироблені світовою цивілізацією в процесі історичного та етнічного розвитку (C7)
4	Здатність розрізняти історичну та етнографічну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України (C9)
5	Здатність до критичного осмислення минулих і сучасних досягнень історичної та етнологічної науки (C10)
6	Уміння обирати та використовувати сучасні теорії, методологічні засади і досягнення вітчизняної та зарубіжної історичної та етнологічної науки та освіти (C2, C4)
7	Уміння сприймати сутність і особливості історичного розвитку світової цивілізації та місця в ньому вітчизняного минулого (C2)
8	Здатність займати активну життєву позицію у відстоюванні своєї точки зору та історичної об'єктивності з проблем минулого та сьогодення (C4)
9	Уміння використовувати на практиці теоретичні положення для здійснення організаційних та контрольних заходів у сфері історичної науки (C3, C6, C9)
10	Здатність застосовувати поглибленні знання з обраної спеціалізації при вирішенні відповідних теоретичних та практичних проблем (C3, C7)
11	Уміння використовувати на практиці програмно-технічні засоби інформатики та сучасні інформаційні системи і технології (C9)
12	Уміння використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності (C9)
13	Здатність використовувати в своїй діяльності історичні та етнологічні методи дослідження (C3, C8)
14	Уміння проводити наукові дослідження та аналізувати їх результати (C2, C3, C8)
15	Здатність використовувати іноземну мову в практичній діяльності за спеціальністю (C4)

16	Уміння працювати з джерелами та фаховою літературою (С3, С4)
17	Уміння використовувати нормативно-правову базу з питань охорони праці, організовувати дотримання вимог безпеки праці учасникам трудового процесу (С1)
18	Здатність організовувати дотримання дисципліни та санітарно-гігієнічних вимог учасниками трудового процесу (С1, С5)
19	Здатність ефективно брати участь у різних формах наукової комунікації (С7, С10)

E Перелік навчальних дисциплін та їх аномації **

1. Цикл загальної підготовки		Кредити ЄКТС	Семестр
1.1 Обов'язкові дисципліни			
1.	Іноземна мова (англ.)	6	1,2
2.	Методологія та організація наукових досліджень	3	1
3.	Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача	3	2
1.2. Вибіркові дисципліни			
4.	Порівняльна етноархеологія	3	3
5.	Актуальні проблеми сучасної української етнології	3	3
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Обов'язкові дисципліни			
2.1.1. Теоретична підготовка			
6.	Історіографія історії України	3	1
7.	Історіографія всесвітньої історії ХХ – поч. ХХІ ст.	3	1
8.	Філософія та методологія історії	3	1
9.	Методика викладання народознавства	3	2
10.	Теоретична етнологія	3	1
11.	Курсова робота	3	
2.1.2. Практична підготовка			
12.	Атестація	3	3
13.	Виробнича практика	12	3
14.	Підготовка магістерської роботи	15	3
2.2. Вибіркові дисципліни			
2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ			
15.	Загальна етнологічна міфологія	3	2
16.	Націогенез українців	3	2
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студентів			
17.	Методика польових досліджень	3	2
18.	Етнологія Європи	3	1
19.	Українська традиційна звичаєва обрядовість	3	3
20.	Транскарпатські шляхи в етнокультурі народів Карпатського регіону	3	1
21.	Етноісторична антропологія Карпатського регіону	3	3
22.	Етноміграціологія	3	2

F	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання (компетентностями)
	Матриця зв'язків подається в окремій таблиці (таблиця 1)
G	Форми організації та технології навчання <ul style="list-style-type: none"> — організаційні форми: <i>колективне та інтегративне навчання тощо</i> — технології навчання: пасивні (<i>пояснюально-ілюстративні</i>); активні (<i>проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп’ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці</i>) тощо
H	Форми та методи оцінювання результатів навчання <ul style="list-style-type: none"> — види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль <p>Система методів оцінювання складається із трьох видів контролю: поточного та підсумкового.</p> <p>Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультивативних проектів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи, курсові роботи) – проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навиків та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпірических методів дослідження. <p>Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів.</p> <p>Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і семінарських занять; - приймати активну участь в роботі на семінарських заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати індивідуальні семестрові завдання. <p>— форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація – державний іспит зі спеціальністі.</p> <p>— оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибалльною шкалою – (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно з можливістю повторного складання ”, “незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни”) і вербальною – (“зараховано”, “не зараховано з можливістю повторного складання” та “ не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни”).</p>
	Рекомендований блок
J	Вимоги до вступу та продовження навчання <ul style="list-style-type: none"> — сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти (ЗНО) : <ol style="list-style-type: none"> 1) іноземна мова 2) для інших спеціальностей фаховий іспит зі спеціальності. <ul style="list-style-type: none"> — заява на ім'я ректора університету; — диплом бакалавра, спеціаліста чи магістра; — медична довідка форма 086-У; — 4 фотокартки 3×4 см.

	Вимоги до вступників Бажання працювати на наступних посадах: – завідувач відділення в коледжі, завідувач лабораторії (освіта) ; – завідувач музею, завідувач філіалу (філії) музею; – головний фахівець – керівник науково-дослідного підрозділу та підрозділу з науково-технічної підготовки виробництва та інший керівник; – начальник (завідувач) науково-дослідного підрозділу та підрозділу з науково-технічної підготовки виробництва та інший керівник; – завідувач архівосховища, завідувач архіву; – головний архівіст;
K	Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо) Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів
L	Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги
	Інформаційний пакет спеціальності
	Бібліотека: – ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; – інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломами; – консультування працівниками бібліотеки
	Навчальні ресурси: – довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; – продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; – доступ до електронних журналів; – доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; – доступ до електронного навчального середовища Moodle; – технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу
	Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій
	Персональне консультування
M	Працевлаштування та продовження освіти

1	Працевлаштування <ul style="list-style-type: none"> – отримання ступеня доктора філософії; – асистент, викладач вищого навчального закладу, викладач професійно-технічного навчального закладу, вчитель загальноосвітнього навчального закладу; – молодший науковий співробітник, науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство); – архівіст, експерт з комплектування музейного та виставочного фонду, зберігач експонатів, зберігач фондів; – молодший науковий співробітник, науковий співробітник (археографія, археологія); – археограф, археолог, етнолог, палеограф; – молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (історія); – історик, історик (економіка), історик (політика), історик (суспільні відносини), консультант з питань історії; – молодший науковий співробітник, науковий співробітник (експкурсознавство); – екскурсознавець.
2	Продовження освіти Навчання за програмами: 8 рівня НРК, другого циклу FQ-ЕНЕА та 8 рівня EQF-LLL
N Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
<p>Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досяг-нень, навчальних планів та освітніх стандартів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін; – щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів); – періодичне оновлення освітньої програми; – програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу; – щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу; – періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти; – постійний моніторинг прогресу студентів; – перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями; – повторне оцінювання щонайменше 80 % робіт; – моніторинг статистики працевлаштування випускників 	
<p>Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу; – Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти; – Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти 	
<p>Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду</p> <ul style="list-style-type: none"> – відповідальні особи кафедр по роботі з випускниками; – оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами; – вихідне анкетування щодо якості програми; – неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами; – участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм 	

Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу

- використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі;
- стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами;
- система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу;
- участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах;
- висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях;
- навчання в аспірантурі та докторантурі;
- відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам;
- установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів;
- наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів

P Індикатори якості освітньої програми

- відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми;
- рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості;
- показник працевлаштування випускників за фахом;
- акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією;
- показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою.

При створенні цієї програми були використані такі джерела:

- Закон України “Про вищу освіту” та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти;
- Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері міжнародних економічних відносин;
- Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Ращевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. - К. : ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. - 108 с.;
- Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Примітки:

*згідно з Переліком галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266);

** анотації навчальних дисциплін наведено у пояснювальній записці до навчального плану.

Таблиця 1 – Матриця зв’язків між навчальними дисциплінами та результатами навчання (компетентностями)

	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	O9	O10	O11	O12	O13	O14	O15	O16	O17	O18	O19	O20	O21	O22
D1		X		X				X	X	X	X	X						X		X	X	
D2				X	X			X		X					X						X	X
D3			X		X				X				X			X			X			
D4					X										X		X		X	X	X	
D5		X				X	X			X			X	X						X		X
D6		X	X		X	X	X		X	X					X							
D7							X								X	X						X
D8			X								X	X	X	X								
D9			X								X	X		X				X				
D10								X			X	X					X		X	X		
D11											X	X	X									
D12											X	X		X								
D13		X						X	X		X	X		X				X				
D14		X		X							X	X		X								
D15	X										X	X	X						X			X
D16	X				X	X					X	X		X					X			
D17								X					X					X				
D18								X					X					X				
D19	X									X	X	X		X				X				